Lietas Nr. C14038314
Lietas arhīva Nr. C-0383-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Gulbenē 2014.gada 4.septembrī

Gulbenes rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesnese M.Bogdane

ar tiesas sēdes sekretāri E.Jaunbērziņu,

piedaloties prasītājai /pers. A/ un atbildētājam /pers. B/

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam

Aprakstošā daļa

2014.gada 14.jūlijā /pers. A/ (turpmāk tekstā – prasītāja) iesniegusi Gulbenes rajona tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B/ (turpmāk tekstā – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam. Lieta ievesta 2014.gada 14.jūlijā.

Prasītāja norāda, ka dēls atrodas prasītājas aprūpē un viņa viena pati uztur un gādā par viņu. Atbildētājs uzturlīdzekļus sava dēla apgādībai nemaksā jau no 2014.gada februāra mēneša.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 179. pantu pirmo daļu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu viņai uzturlīdzekļus /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturēšanai ik mēnesi 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma ik mēnesi 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās darba algas līdz bērna pilngadībai. Uzturlīdzekļus lūdz piedzīt no brīža, kad prasības pieteikums iesniegts tiesā.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā norādījis, ka prasību atzīst daļēji, apņēmās segt izdevumus, kas saistās ar dēla uzturēšanos PII un izdevumus, kas saistās ar apģērba iegādi dēlam.

Ar 2014.gada 13.augusta lēmumu nolemts lietu izskatīt mutvārdu procesā, ievērojot atbildētāja lūgumu.

Prasītāja tiesas sēdē prasību uztur. Papildus norāda, ka par izlīgumu nevar būt runa. Uztur prasību, kāda tā celta. Nepiekrīt atbildētāja iebildumiem. No prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā atbildētājs uzturlīdzekļus nav devis, aptuveni mēnesi bērns dzīvojis pie atbildētāja, atbildētājs viņu uzturējis. Šajā periodā uzturlīdzekļus bērna uzturam nav devusi.

Atbildētājs tiesas sēdē prasību atzīst daļēji, norādot argumentus, kādi tie minēti rakstveida paskaidrojumā. Papildus paskaidro, ka bērns no 14.jūlija aptuveni mēnesi dzīvojis pie viņa, bērnu uzturējis par ģimenes līdzekļiem. Būtībā neiebilst par uzturlīdzekļiem valstī noteiktajā minimālajā apmērā, taču vēlas pats maksāt par bērnu dārzu, iegādāties apģērbu bērnam, tikai atlikušo summu ieskaitīt kontā.

Motīvu daļa

Iepazinusies ar lietā esošiem rakstveida pierādījumiem, noklausījusies pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, novērtējusi visu kopsakarā ar prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem, tiesa konstatē, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

Ar lietā esošo dzimšanas apliecības kopiju (lietas 7.lapa) apstiprināts, ka /pers. C/, dzimuša /datums/, vecāki ir prasītāja un atbildētājs. Ziņas pārbaudītas pēc Tiesu informācijas sistēmā pieejamās informācijas.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas

ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vecākiem. Līdz ar to likums nosaka atbildētāja pienākumu uzturēt bērnu.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam ir pienākums rūpēties par bērna dzīvību un labklājību, sagādāt viņam uzturu. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 5.pantu bērna tiesību aizsardzības subjekti pirmām kārtām ir bērna vecāki.

Lietā neatrodas pušu materiālo stāvokli apliecinoši pierādījumi, taču tā kā prasība ir celta par minimālo uzturlīdzekļu piedziņu, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņu mantiskā stāvokļa, ko nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu, tad vecāku materiālajam stāvoklim šajā gadījumā nav izšķirošas nozīmes.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" - katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir ik mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai- 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No 2014.gada 1.janvāra, saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" - minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*.

Tiesa konstatē, ka no atbildētāja paskaidrojumiem tiesas sēdē būtībā izriet, ka atbildētāja iebildumi ir saistīti ar uzturlīdzekļu samaksas kārtību un veidu, taču prasības pamatojums un uzturlīdzekļu apmērs netiek apstrīdēts.

Tiesa konstatē, ka starp pusēm nepastāv strīds, ka no prasības celšanas dienas tiesā bērnu aptuveni mēnesi uzturējis atbildētājs, prasītāja šajā periodā bērnu nav uzturējusi.

Tāpēc tiesa secina, ka uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no 2014.gada 14.augusta, nevis no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā – 2014.gada 14.jūlija.

Prasītāja no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Saskaņā ar Civilprocesa 42.panta pirmo daļu no atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktu - rēķinot to no uzturlīdzekļu maksājumu kopsummas par vienu gadu – EUR 960,-, vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta - maksājamās valsts nodevas apmērs ir EUR 144,-. Piedzenami arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādi pusēm EUR 6.55 apmērā, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39. un 42.pantu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42., 97., 190.-193., 204.^{1}, 250^{25}, 250^{27}, 413.pantiem, tiesa

nosprieda:

apmierināt daļēji /pers. A/ prasību.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi līdz bērna 7 gadu vecumam un no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2014.gada 14.augusta līdz bērna pilngadībai.

Ar šo spriedumu pusēm tiek izskaidrots, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 144.00 (viens simts četrdesmit četri *euro*), kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valstskase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

PIEDZĪT no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6.55 (seši *euro* 55 centi), kas jāiemaksā sekojošākontā: Tiesu administrācija Mūkusalas ielā 41b, Rīgā NMR 90001672316 ar PVN apliekamāspersonas reģistrācijas Nr. LV 90001672316 saņēmēja iestāde; Valsts kase BIC kods: TRELLV22konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

NOTEIKT spriedumam daļā par tiesas izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās

dienas. Samaksu apliecinoši dokumenti nekavējoties iesniedzami Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, sūdzību iesniedzot Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2014.gada 4.septembra.

Tiesnese M.Bogdane